

ÖĞRETMENLERİN LİSE PANSİYONLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: PROBLEMLER VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ*

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Asuman Seda SARACALOĞLU¹, Sevgi BEKTAŞ BEDİR²

* Bu araştırma VII Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi'nde (2019, Ekim) "Dorm Teachers' Views on High School Dormitories: Problems and Solution Proposals" isimli sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1 Prof. Dr., Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, sedasaracal@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7980-0892.

2 Dr, Milli Eğitim Bakanlığı, sevgibektasbedir@gmail.com, ORCID: 0000-0003-3794-9247.

Geliş Tarihi: 10.03.2020 Kabul Tarihi: 15.09.2020 DOI: 10.37669/milliegitim.701690

Öz: Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin lise pansiyonlarına ilişkin görüşlerini ve pansiyonlarda yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Orta Karadeniz Bölgesi'nde yer alan bir ilçede devlet okullarında çalışan 17 lise öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme ile seçilmiştir. Çalışma grubunda cinsiyet, okul türü, brans, medeni durum ve kıdem açısından maksimum çeşitlilik sağlanmaya çalışılmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verilerinin toplanmasında veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşmelerden faydalanılmıştır. Görüşme formu pilot görüşme olarak 2 öğretmene uygulanmıştır. Bu görüşmelerde formun uygunluğu teyit edilmiş ve pilot görüşmelerin verileri analiz dışı bırakılmıştır. Veriler analiz edilirken MAXQDA-18 veri analizi programı kullanılarak içerik analizi yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerin içerik analizi sonucunda tema ve kodlar ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan temalar; öğretmenlerin nöbet tuttıkları pansiyonun fiziki şartları hakkındaki görüşleri, öğretmenlerin yatılı nöbeti ilgilendiren durumlar hakkındaki görüşleri ve öğretmenlerin lise pansiyonlarıyla ilgili yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileridir.

Anahtar Kelimeler: lise öğretmenleri, öğrenci pansiyonları, öğretmen sorunları

TEACHERS' VIEWS ON BOARDING SERVICES OF HIGH SCHOOLS: PROBLEMS AND SOLUTION PROPOSALS

Abstract:

The purpose of this study is to determine the teachers' views on boarding services of high schools and solution proposals for the problems that they face. The sample of the study is 17 high school teachers working in state schools in 2018-2019 academic year in a district located at the Middle Black Sea region. One of the purposive sampling methods maximum diversity sampling is used in this study. While selecting the sample group, maximum diversity is tried to be achieved in terms of gender, school type, major, marital status and seniority. The phenomenological design is used in the study. Research data are collected through semi-structured interviews. The interview form is applied to 2 teachers as pilot interviews. In these interviews, the suitability of the form is confirmed and the data of the pilot interviews are excluded from the analysis. MAXQDA-2018 qualitative data analysis program is used to content analysis of semi-structured interviews. As a result of the content analysis of the semi-structured interviews, themes emerged. These themes are; views of teacher's about the physical conditions of the boarding services, views of teacher's on night duty and solution proposals of teachers for the problems that they face.

Keywords: high school teachers, students' boarding services, teacher problems

Giriş

Bir toplumda öncelikli ve değerli yatırımlardan biri o toplumun en önemli ve vazgeçilmez ögesi olan insana yapılan yatırımdır (Nartgün ve Dilekçi, 2016). Eğitim, insanın bütün kurum ve değerlerin üstünde olmasını amaçlayan demokratik yaşam için hem bireysel hem toplumsal bir gereksinimdir (Dinçer, 2003) ve eğitimde eşitlik sosyal adaletin ana ilkesidir (Terzi, 2011). Var olan demokrasilerde adil bir topluma ulaşmak için en önemli aracın eşit eğitim fırsatı olduğu düşünülmektedir (Acar Çiftçi ve Aydın, 2014). Okullar sadece bilgi aktarmak için değil aynı zamanda daha eşit ve adil bir dünya yaratmak için vardır (Cassidy ve Jackson, 2005). Thurow'a (1972) göre eğer düşük gelirli ve kırsal bölgede yaşayan insanlar daha iyi bir eğitim alırsa, daha iyi iş imkanlarına ve daha yüksek gelire sahip olabilirler. Bu düşüncenin geçerliği günümüzde de devam etmektedir. Türkiye'de eğitime ulaşım imkanı son yıllarda yaygınlaşmışsa da, hâlâ birbiriyle ilgili iki cephede karşı karşıya gelmektedir: kalite ve eşitlik (Dünya

Bankası, 2011). Eğitim ve gelir eşitsizlikleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki vardır ve alt gelir grubundaki aileler nitelikli eğitime erişimde zorluklarla karşılaşmaktadırlar (Kalkan, 2014). Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının (1982) 42. maddesi olan Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevlerin 2. maddesinde de eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevinden bahsedilmektedir, “Kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacıyla burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar”. Millî Eğitim Temel Kanunu genel amaçlarında “İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak” ifadesi yer almaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 1973).

MEB, ülkemizde şehir merkezi dışındaki bölgelerde yaşayan öğrencilerin buldukları yerde eğitime ulaşmada ki sınırlılığı ortadan kaldırmak amacıyla taşınmalı ve yatılı eğitim hizmetleri vermektedir (Sarıduman ve Kılıçoğlu, 2018). Bu hizmetlerden bir tanesi MEB’in ilköğretim için kırsal bölgelerde açtığı Yatılı İlköğretim Bölge Okullarıdır [YİBO] (Aksoy, 2008). Bir diğer hizmet ise lise öğrencileri için il ve ilçe merkezlerinde MEB’e bağlı olarak açılan Ortaöğretim Yatılı Pansiyonlarıdır. Bu pansiyonlar da özellikle farklı sebeplerden ötürü eğitime ulaşmada zorluk çeken öğrencilere fırsat ve imkan adaleti vermek açısından önemlidir. 2023 Eğitim Vizyonunda da ortaöğretim okul pansiyonlarında hizmet standartları oluşturularak hizmet kalitesi artırılacağından bahsedilmekte ve bu pansiyonların öğrenciler için önemi ön plana çıkarılmaktadır. Yapılması düşünülen yenilikler arasında pansiyon hizmetlerinin tüm çocuklara ücretsiz sunulacağından, ortaöğretim düzeyinde yeni pansiyonların yapımı sağlanarak pansiyonların kapasitesinin artırılacağından ve yatılılık imkânlarının ihtiyaç duyan tüm öğrenciler için ülke geneline yaygınlaşmasının sağlanacağından, pansiyonların yemek ve yatak hizmetleri ile çocuklara sunduğu sosyal imkânların, göstergeler üzerinden izlenmesinin sağlanacağından ve pansiyonlardaki yatılı öğrencilerin yemek, yatak ve sosyal imkânlarının iyileştirileceğinden bahsedilmektedir (2023 Eğitim Vizyonu, 2018).

Tüm bu iyileştirmelerin yürütülmesi için öğretmenler anahtar rolündedir. Toplumun, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan gelişmesinde nitelik ve işlev açısından öğretmenlik mesleği çok önemlidir (Yetim ve Göktaş, 2004). Öğretmen öğretme sürecini planlayan ve eğitim durumlarını düzenleyen ve değerlendiren kişidir (Sönmez, 2012; Türkoğlu, 1997). Değişen dünya ve toplumsal gelişmeler öğretmenlere yeni görev ve roller yüklemektedir. Bu sebeplerden ötürü öğretmenler sadece okul ve sınıf ortamında değil, kalacak yeri olmayan öğrencilerin barınma ve birçok ihtiyacını karşılamak için MEB resmi okullarına bağlı ortaöğretim yatılı pansiyonlarında da görev ve sorumluluk almaktadır.

MEB'e bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliğinde (1983) pansiyon, pansiyon personeli, belletici öğretmen tanımı, belletici öğretmen ve idarecilerin görevleri, pansiyonda barınacak öğrenci ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Bu yönetmeliğin 1. maddesinde yönetmeliğin amacı belirtilirken, 3. maddesinde pansiyonun tanımı resmi ve örgün ortaokul, İmam-Hatip Ortaokulu ile ortaöğretim kurumlarında parasız veya paralı yatılı okuyan öğrencilerin barınma, yatma ve beslenme ihtiyaçlarının karşılandığı yer olarak tanımlanmıştır.

Belletici öğretmen tanımı ve görevlendirilmesi

Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliğinde belirtildiği üzere yatılı ve pansiyonlu okullarda, öğrencilerin yeme, yatma, dinlenme, eğitim, öğretim, etüt çalışmaları ve benzeri hizmetlerinin yürütülmesinde görevlendirilen öğretmenlere belletici öğretmen denir (MEB, 2013; MEB, 2016). Belletici öğretmenler, görevlerinden dolayı ilgili müdür yardımcısına karşı sorumlu olup okul yönetimince hazırlanacak nöbet çizelgesine göre nöbet tutmakla yükümlüdür. Erkek öğrencilerin kaldıkları pansiyonlarda erkek, kız öğrencilerin kaldıkları pansiyonlarda kadın, hem erkek hem kız öğrencilerin birlikte kaldıkları pansiyonlarda ise hem erkek hem kadın belletici görevlendirilmesine özen gösterilir. Belletici öğretmenlerden nöbet tutacaklar okul yönetimince belirlenir. Nöbet 24 saat sürer. Nöbetçi belleticiler gece pansiyonlarda kalırlar. Kadın belletici öğretmenlere istemeleri halinde hamilelik süreci içinde ve doğum sonrasında bir yıl süreyle nöbet görevi verilmez. Belletici öğretmenler, sadece kendilerine verilen görevi yerine getirmekle kalmayıp, ailesini sürekli göremeyen öğrencilere kendi davranışlarını ve hayata bakış açılarını da aktaran bir model olma özelliği taşımaktadır (Kazu ve Aşkın, 2011).

Belletici ve nöbetçi belletici öğretmenlik görevi pansiyonun bağlı bulunduğu okulda görev yapan ücretli öğretmenler hariç kadrolu ve sözleşmeli öğretmenler tarafından yürütülür. Belletici ve nöbetçi belletici öğretmen ihtiyacının okulda görev yapan kadrolu öğretmenler tarafından karşılanamadığı durumlarda, aynı yerleşim birimindeki diğer eğitim kurumlarında görev yapan kadrolu öğretmenlerden istekli olanlar arasından, buna rağmen ihtiyacın karşılanamaması durumunda ise o yerleşim biriminde görev yapan diğer kadrolu öğretmenler arasından resen görevlendirme yapılmak suretiyle karşılanır (MEB, 1983; MEB, 2016).

Belletici veya nöbetçi belletici öğretmenin görev ve sorumlulukları 1982 tarihli ve 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununa dayanılarak hazırlanan Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliğinde (2016) açıkça belirtilmiştir. Nöbetçi belletici öğretmenin başlıca görevleri pansiyonlarda barınan öğrencilerin ders saatleri dışında eğitimleri ile ilgilenmek ve ihtiyaç halinde derslerine yardımcı olmak, gece bekçilerini veya güvenlik görevlilerini kontrol etmek, etüt aralarında öğrencileri gözetmek, pan-

siyon yoklamalarını yapmak ve elektronik ortamda pansiyonla ilgili günlük veri girişini sağlamak, pansiyona gelen ziyaretçilerle ilgilenmek, disiplin olayları ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, hastalanan öğrencilerin durumuyla ilgilenip gerekli yasal işlemlerin yürütülmesini sağlamak, öğrencilerin ilaçlarının dağıtımını ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek, okul yönetimince verilen diğer görev ve sorumlulukları yerine getirmektedir.

Alan yazın tarandığında yurt içindeki çalışmalarda YİBO'larda görev yapan öğretmenlerin sorunlarına, lise pansiyonlarının fiziki donanım açısından eksikliklerine değinen ve öğrenci pansiyonları hakkında okul idarecileriyle yapılan çalışmalara rastlamak mümkündür (Çokamay, Çavdar ve Çok, 2014; Doğan, 2003; Dağlı ve Gündüz, 2008; Kuzu ve Aşkın, 2011; Sarıduman ve Kılıçoğlu, 2018). Yine yurt dışında yapılan çalışmalarda da pansiyonda kalan öğrencilerin sorunlarına ve pansiyonların fiziki donanım açısından eksiklerine değinen çalışmalara rastlanmaktadır (Amoge, 2008; Ekejiuba, 2015; Ubong, 2007). Fakat tüm bu çalışmalar içinde ortaöğretim ya da lise pansiyonlarında yatılı belleticilik yapan öğretmenlerle birebir yapılan çalışmalara pek rastlanmamıştır. Bu çalışmada lise pansiyonlarına yönelik durumlar, sorunlar ve çözüm önerileri belletici öğretmenler çerçevesinde incelenmiştir. Tüm bu açılardan bakıldığında bu çalışmanın MEB 2023 Eğitim Vizyonu'nda da belirtilen ortaöğretim pansiyon sorunlarına ve çözüm önerilerine katkıda bulunulacağına inanılmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin lise pansiyonlarına ilişkin görüşlerini ve pansiyonlarda yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerini belirlemektir. Bu ana amaç doğrultusunda şu altı alt amaca cevap aranmıştır.

1. Araştırmanın yapıldığı lise pansiyonlarının fiziki şartlarına dair genel bilgiler nelerdir?
2. Araştırmanın yapıldığı lise pansiyonlarında yatılı belletici öğretmen ve öğrenci dağılımı nasıldır?
3. Öğretmenlerin lise pansiyonlardaki yatılı nöbet ile ilgili genel bilgileri nelerdir?
4. Öğretmenlerin yatılı nöbet tuttıkları pansiyonun fiziki şartları hakkındaki görüşleri nelerdir?
5. Öğretmenlerin yatılı nöbeti ilgilendiren durumlar hakkındaki görüşleri nelerdir?
6. Öğretmenlerin lise pansiyonlarıyla ilgili yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Eldeki araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgu bilim modelinde gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada lise pansiyonlarında nöbet tutan belletici öğretmenlerin pansiyon sorunlarına ilişkin sorunları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri ortaya çıkarılıp yorumlanmaya çalışılmıştır. Olgu bilim çalışmalarında özellikle belli bir olguya dair kişisel algıların veya düşüncelerin ortaya çıkarılıp yorumlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Orta Karadeniz bölgesinde yer alan bir ilçede Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında çalışan 17 lise öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu lise pansiyonlarında yatılı belleticilik yapan öğretmenlerden bu araştırma için gönüllü olanlardan seçilmiştir. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme ile seçilmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemleri pek çok durumda, olgu ve olayların keşfedilmesinde ve açıklanmasında yararlı olmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Çalışma grubunda cinsiyet, okul türü, branş, medeni durum ve kıdem açısından maksimum çeşitlilik sağlanmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada liselere bağlı pansiyonlarda yatılı belleticilik yapan öğretmenlerin maksimum çeşitliliğinin sağlanmasındaki amaç genelleme yapmak değildir, tam tersine çeşitlilik gösteren durumlar arasında herhangi ortak olguların olup olmadığını bulmaya çalışmak ve bu çeşitliliğe göre öğretmenlerin lise pansiyonlarıyla ilgili düşüncelerini farklı boyutlarıyla ortaya koymaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırma kapsamında yer alan beş okul şöyledir: 1 tane Kız Meslek Lisesi, 1 tane Sağlık Meslek Lisesi, 1 tane İmam Hatip Lisesi, 1 tane Fen Lisesi ve 1 tane Anadolu Lisesidir. Bu okullardan İmam Hatip Lisesinde sadece erkek öğrenci pansiyonu, Fen Lisesinde hem erkek hem kız öğrenci pansiyonu ve diğer okullarda da sadece kız öğrenci pansiyonu bulunmaktadır.

Tablo 1. Görüşmecilere Ait Demografik Bilgiler

Görüşmeci	Cinsiyet	Medeni Durum	Yaş	Okul türü	Kıdem	Branş
G1	Kadın	Evli	48	Sağlık Meslek Lisesi	27	Meslek
G2	Kadın	Evli	33	Sağlık Meslek Lisesi	5	Tarih
G3	Kadın	Bekar	35	Sağlık Meslek Lisesi	10	Matematik
G4	Kadın	Bekar	29	Sağlık Meslek Lisesi	3	Meslek
G5	Kadın	Bekar	30	Fen Lisesi	7	İngilizce
G6	Kadın	Bekar	27	Fen Lisesi	3	Matematik
G7	Kadın	Bekar	55	Kız Meslek Lisesi	29	Teknoloji ve tasarım
G8	Kadın	Bekar	28	Kız Meslek Lisesi	5	Türkçe
G9	Kadın	Evli	38	Kız Meslek Lisesi	16	Türk Dili ve Edebiyatı
G10	Kadın	Evli	44	Anadolu Lisesi	23	Coğrafya
G11	Kadın	Bekar	29	Anadolu Lisesi	5	Beden Eğitimi
G12	Erkek	Evli	44	Fen Lisesi	21	Beden Eğitimi
G13	Erkek	Bekar	58	Fen Lisesi	34	Kimya
G14	Erkek	Evli	54	Fen Lisesi	32	Almanca
G15	Erkek	Evli	43	İmam Hatip Lisesi	3	Coğrafya
G16	Erkek	Evli	42	İmam Hatip Lisesi	24	Türk Dili ve Edebiyatı
G17	Erkek	Evli	47	İmam Hatip Lisesi	20	Türk Dili ve Edebiyatı

Araştırmaya katılan 17 öğretmenden 11'i kadın, 6'sı erkek öğretmenden oluşmaktadır. 11 kadın öğretmenden 7'si bekar, 4'ü evlidir. Araştırmaya katılan 6 erkek öğretmenden 1'i bekar 5'i evlidir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş aralığı 27 ile 58 arasında değişmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemleri 3 ile 34 yıl arasında değişmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 4'ü Sağlık Meslek Lisesinde, 5'i Fen Lisesinde, 3'ü Kız Meslek Lisesinde, 3'ü İmam Hatip Lisesinde ve 2'si Anadolu Lisesinde çalışmaktadır. Araştırmaya 3 Türk Dili ve Edebiyatı, 2 Meslek Dersi, 2 Matematik, 2 Beden Eğitimi, 2 Coğrafya, 1 Türkçe, 1 Teknoloji ve Tasarım, 1 İngilizce, 1 Kimya, 1 Almanca ve 1 Tarih branşında öğretmenler katılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Form hazırlanırken iki bölümden oluşturulmuştur. Birinci bölümde görüşme yapılan öğret-

menlere ait demografik bilgiler, ikinci bölümde ise öğretmenlerin yatılı belleticilik ve pansiyonlar hakkındaki görüşlerini almaya yönelik sorular yer almaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu literatür ve benzer araştırmalar incelenerek taslak şekilde oluşturulmuştur. Daha sonra üç akademisyen ve bir öğretmenden (2 Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, 1 Ölçme ve Değerlendirme Bilim Dalı öğretim üyesi ve 1 Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni) uzman görüşü alınmıştır. Uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda yarı yapılandırılmış görüşme formuna son şekli verilmiştir. Daha sonra iki öğretmen ile pilot görüşme yapılmıştır. Yapılan pilot görüşmelerden sonra görülen aksaklıklar dikkate alınarak altı ana soru ve ilave sorularından oluşan görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada veriler ses kaydı yapılarak toplanmış daha sonra bilgisayar ortamında deşifre edilmiştir. Bilgisayara aktarılan veriler Times New Roman 12 punto 1.5 satır aralığında toplam 28 sayfa ve 9091 kelime tutmuştur. Veriler analiz edilirken MAXQDA-18 veri analizi programı kullanılarak içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi yapılırken öncelikle veriler kodlanmış ve temalar bulunmuştur. Kodlar ve temalar düzenlendikten sonra, bulgular tanımlanmış ve yorumlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Tüm bu işlemler tamamlandıktan sonra elde edilen veriler ve ulaşılan sonuçlar için katılımcı teyidi alınmıştır. Dış geçerliği sağlayabilmek için öğretmen görüşlerinden direkt alıntılara yer verilmiştir. Öğretmenlerin görüşleri direkt aktarıyorken görüşme yapılan öğretmenin kim olduğunu belirtmek için “G1, G5...” gibi kodlama yoluna gidilmiştir. Verilerin analizi sonucunda üç ana tema ve bu temalara bağlı kodlar ortaya çıkmıştır. Her bir temada ifadelerin hangi sıklıkta kullanıldığını belirtmek için görüş sayısı verilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında çalışan 17 lise öğretmeni ile yarı yapılandırılmış görüşme formu ve ses kayıt cihazı kullanılarak gerçekleştirilen nitel görüşmelere ait analiz sonuçları verilmiştir. Bulgular bölümünde ilk üç alt problemde görüşme yapılan öğretmenlerin okul pansiyonlarına ve bu öğretmenlerin yatılı pansiyon nöbeti ile ilgili genel bilgilerine yer verilmiştir. Dördüncü, beşinci ve altıncı alt problemlerde ise öğretmen görüşmelerinden elde edilen bilgiler içerik analizi sonucu ortaya çıkan tema ve kodlar dikkate alınarak yorumlanmıştır. Bireysel görüşmelerden elde edilen içerik analizi sonuçlarına göre veriler üç tema etrafında toplanmaktadır. Söz konusu temalar; öğretmenlerin nöbet tuttukları pansiyonun fiziki şartları hakkındaki görüşleri, öğretmenlerin yatılı nöbeti ilgilendiren durumlar hakkındaki görüşleri ve öğretmenlerin lise pansiyonlarıyla ilgili yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri olarak sıralanmaktadır.

Birinci alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın birinci alt probleminde araştırmanın yapıldığı lise pansiyonlarının fiziki şartlarına dair genel bilgiler verilmiştir. Bu bilgilere ilişkin bulgular Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Araştırmanın Yapıldığı Lise Pansiyonlarının Fiziki Şartlarına Dair Genel Bilgiler

Okul Türü	Demir parmaklık	Güvenlik kamerası	Yangın teçhizatı	Yangın merdiveni	Depreme dayanıklılık	Isınma sorunu
Fen Lisesi	1.katta	Var	Var	Var	Var	Yok
Sağlık Meslek Lisesi	1.katta	Var	Var	Var	Var	Yok
İmam Hatip Lisesi	1.katta	Var	Var	Var	Var	Yok
Kız Meslek Lisesi	Yok	Yok	Var	Yok	Yok	Var
Anadolu Lisesi	Yok	Var	Var	Yarıya kadar	Yok	Var

Tablo 2’de araştırmanın yapıldığı pansiyonların genel bilgilerine bakıldığında Fen Lisesi, Sağlık Meslek Lisesi ve İmam Hatip Lisesinin pansiyonlarında da 1. katta demir parmaklık, güvenlik kamerası, yangın teçhizatı, yangın merdiveni olduğu, yapılan incelemelerde depreme dayanıklı olduğu ve ısınma sorunu olmadığı görülmektedir. Kız Meslek Lisesinin genel bilgilerine bakıldığında 1. katta demir parmaklık, güvenlik kamerası ve yangın merdiveni olmadığı, sadece yangın teçhizatı olduğu, yapılan incelemelerde depreme dayanıklı olmadığı ve ısınma sorunu olduğu görülmektedir. Yine Anadolu Lisesinin genel bilgilerine bakıldığında 1. katta demir parmaklığın olmadığı, güvenlik kamerası ve yangın teçhizatı olduğu, yangın merdiveninin yarıya kadar olduğu, yapılan incelemelerde depreme dayanıklı olmadığı ve ısınma sorunu olduğu görülmektedir.

İkinci alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın ikinci alt probleminde araştırmanın yapıldığı lise pansiyonlarında kalan yatılı belletici öğretmen ve öğrenci sayıları verilmiştir. İkinci alt probleme ilişkin bulgular Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Lise Pansiyonlarında Yatılı Belletici Öğretmen ve Öğrenci Dağılımı

Okul Türü	Öğrenci sayısı		Yatılı belletici öğretmen sayısı			
	Kız	Erkek	Gönüllü		Resen	
			Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Fen Lisesi	72	62	6	12	-	-
Sağlık Meslek Lisesi	63	-	6	-	6	-
İmam Hatip Lisesi	-	58	-	9	-	-
Kız Meslek Lisesi	50	-	3	-	3	-
Anadolu Lisesi	48	-	4	-	-	-
Toplam	233	120	19	21	9	0

Tablo 3'te görüldüğü gibi araştırma yapılan okullardan Fen Lisesinin pansiyonunda 72 kız ve 62 erkek öğrenci barınmaktadır. Bu öğrenciler için 6 kadın 12 erkek öğretmen belletici öğretmen olarak görev yapmaktadır. Bu öğretmenlerin tamamı gönüllü olarak yatılı nöbet tutmaktadırlar. Sağlık Meslek Lisesinin pansiyonda 63 kız öğrenci barınmaktadır. Bu öğrenciler için 6 gönüllü 6 resen görevlendirilmiş toplam 12 kadın öğretmen yatılı belletici öğretmen olarak görev yapmaktadır. İmam Hatip Lisesinin pansiyonunda 58 erkek öğrenci barınmaktadır. Bu öğrenciler için 9 erkek öğretmen gönüllü olarak yatılı belletici öğretmenlik yapmaktadır. Kız Meslek Lisesinin pansiyonunda 50 kız öğrenci barınmaktadır. Bu öğrenciler için 3 gönüllü 3 resen görevlendirilmiş 6 kadın öğretmen yatılı belleticilik yapmaktadır. Anadolu Lisesinin pansiyonunda 48 kız öğrenci barınmaktadır. Bu öğrenciler için 4 kadın öğretmen gönüllü olarak yatılı belleticilik yapmaktadır. Araştırmanın yapıldığı okulların pansiyonlarında 233 kız öğrenci ve 120 erkek öğrenci olmak üzere toplam 353 öğrenci barınmaktadır. Bu öğrenciler için 28 kadın ve 21 erkek toplam 49 belletici öğretmen görevlendirilmiştir. Bu öğretmenlerden 40'ı gönüllü olarak belleticilik yapıyorken 9'u resen görevlendirilmiştir.

Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın üçüncü alt probleminde lise pansiyonlarında yatılı belleticilik yapan öğretmenlerin nöbet ile ilgili genel bilgileri verilmiştir. Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Lise Pansiyonlarında Yatılı Belleticilik Yapan Öğretmenlerin Nöbet ile İlgili Genel Bilgileri

Görüşmeci	Cinsiyet	Nöbet tutma süresi	Ayda tuttuğu nöbet sayısı	Belleticilik hakkında eğitim	Nöbet tutma şekli
G1	Kadın	5 yıl	8	Var	Resen
G2	Kadın	8 ay	4	Yok	Resen
G3	Kadın	5 yıl	4	Var	Resen
G4	Kadın	3 yıl	8	Var	Gönüllü
G5	Kadın	4 yıl	8	Yok	Gönüllü
G6	Kadın	3 yıl	8	Var	Gönüllü
G7	Kadın	2 yıl	8	Yok	Gönüllü
G8	Kadın	3 ay	5	Yok	Gönüllü
G9	Kadın	1.5 yıl	5	Yok	Resen
G10	Kadın	2 yıl	2	Var	Resen
G11	Kadın	5 yıl	8	Var	Gönüllü
G12	Erkek	5 yıl	8	Var	Gönüllü
G13	Erkek	6 yıl	4	Yok	Gönüllü
G14	Erkek	6 yıl	8	Var	Gönüllü
G15	Erkek	3 yıl	8	Var	Gönüllü
G16	Erkek	4 yıl	8	Var	Gönüllü
G17	Erkek	9 yıl	8	Var	Gönüllü

Tablo 4'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin nöbet tutma süresi 3 ay ile 9 yıl arasında değişmektedir. Katılımcıların bir ay içinde yatılı nöbet tutma sayısı değişmektedir. Bir ayda 11 öğretmen sekiz gün, 2 öğretmen beş gün, 3 öğretmen dört gün ve 1 öğretmen de iki gün yatılı nöbet tutmaktadır. Katılımcılardan 11'i pansiyon belletici öğretmenliği hakkında hizmet içi kursa katılmışken 6'sı bu konuda herhangi bir eğitim almadıklarını dile getirmişlerdir. Bekar kadın öğretmenlerden 6'sı pansiyon nöbetini gönüllü tutuyorken 1 tanesi resen tutmaktadır. Evli kadın öğretmenlerin hiç biri gönüllü olarak yatılı pansiyon nöbeti tutmamaktadır. Araştırmaya katılan 6 erkek öğretmenden 1'i bekar, 5'i evlidir. Erkek öğretmenlerin tamamı yatılı pansiyon nöbetini gönüllü tutmaktadırlar.

Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın dördüncü alt probleminde öğretmenlerin yatılı nöbet tuttukları pansiyonun fiziki şartları hakkındaki görüşleri verilmiştir. Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Yatılı Nöbet Tuttukları Pansiyonun Fiziki Şartları Hakkındaki Görüşleri

Tema	Kodlar	Alt kodlar			
		Olumlu	Görüş sayısı	Olumsuz	Görüş sayısı
1.Öğretmenlerin nöbet tuttukları pansiyonun fiziki şartları hakkındaki görüşleri	a) Pansiyon binasına yönelik görüşler	yemekhane yeterli	17	aktif revir ve sağlık personeli yok	17
		hobi,eğlenme,- dinlenme odası var	10	hobi,eğlenme, dinlenme odası yok	7
		banyo sayısı yeterli	10	banyo sayısı yetersiz	7
		çalışma odası yeterli	9	çalışma odası yetersiz	8
		tuvalet sayısı yeterli	9	tuvalet sayısı yetersiz	8
		açık spor salonu var	8	açık spor salonu yok	9
	b) Öğretmene yönelik görüşler	belletici öğretmen için banyo-tuvalet var	6	belletici öğretmen için banyo-tuvalet yok	11
		belletici öğretmen odası konforlu	6	belletici odası konforlu değil	11
	c) Öğrenciye yönelik görüşler	öğrenci odasında banyo-tuvalet var	8	odalarda tuvalet-banyo yok	9
		öğrenci odaları rahat ve konforlu	6	öğrenci odaları sıkışık ve konforsuz	11

Tablo 5'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin pansiyonların fiziki şartlarına ilişkin görüşleri temasına ilişkin üç ana kod ve bu kodlara bağlı olumlu ve olumsuz görüş içeren alt kodlar ortaya çıkmıştır. Bu ana kodlar a) pansiyon binasına yönelik görüşler, b) öğretmene yönelik görüşler ve c) öğrenciye yönelik görüşlerdir. "a) Pansiyon binasına yönelik görüşler" temasında olumlu görüşler "yemekhane yeterli (17), hobi, eğlenme, dinlenme odası var (10), banyo sayısı yeterli (10), çalışma odası yeterli (9), tuvalet sayısı yeterli (9), açık spor salonu var (8)" ve olumsuz görüşler "aktif revir ve sağlık personeli yok (17), hobi, eğlenme, dinlenme odası yok (7), banyo sayısı yetersiz (7), çalışma odası yetersiz (8), tuvalet sayısı yetersiz (8), açık spor salonu yok

(9)". "b) Öğretmene yönelik görüşler" temasında olumlu görüşler " belletici öğretmen için banyo-tuvalet var (6), belletici öğretmen odası konforlu (6) ve olumsuz görüşler "belletici öğretmen için banyo-tuvalet yok (11), belletici odası konforlu değil (11)". "c) Öğrenciye yönelik görüşler" temasında olumlu görüşler "öğrenci odasında banyo-tuvalet var (8), öğrenci odaları rahat ve konforlu (6)" ve olumsuz görüşler "odalarda tuvalet-banyo yok (9), öğrenci odaları sıkışık ve konforsuz (11)". Bu kodlara ait öğretmen görüşlerinden direkt alıntılar aşağıda verilmiştir.

a) Pansiyon binasına yönelik görüşler

Pansiyon binasına yönelik olumlu görüşler: G1: *Nöbet tuttuğum bu 5 yılın 4.5 yılında öğrenciler için herhangi bir hobi odası yoktu. Öğrenciler hava güzel olduğunda nöbetçi öğretmen izin verirse bahçede oyun oynuyorlardı. Son dönemde öğrenciler için stres odası yapıldı. Bazı spor aletleri koyuldu. Genç öğrenciler bunlar enerjilerini doğru yönlendirmeleri için bu tür fırsatların daha çok verilmesi gerekiyor.*

Pansiyon binasına yönelik olumsuz görüşler: G7: *çocuklar için herhangi bir eğlenme ve hobi odası yok. Pansiyon binası pazarın içinde kız yurdu olmaya uygun olmayan bir yer. Öğrencilerin doğru düzgün oturacakları sohbet edecekleri bir yer bile yok".*

b) Öğretmene yönelik görüşler

Öğretmene yönelik olumlu görüşler: G6: *"...belletici öğretmen için ayrılmış tek kişilik bir yatma odası var. Odanın içinde banyosu tuvaleti var. Gayet konforlu bir oda".*

Öğretmene yönelik olumsuz görüşler: G1: *"...belletici öğretmenler yatma saatine kadar müdür yardımcısının odasında kalıyor. Onlar için ayrılmış bir oda yok. Yatmak için iki belletici öğretmene ait oda var".*

c) Öğrenciye yönelik görüşler

Öğrenciye yönelik olumlu görüşler: G14: *"4 tane etti odası var. Masa ve dolapları var kitaplarını koyabilecekleri. O açıdan sıkıntı yok".*

Öğrenciye yönelik olumsuz görüşler: G4: *" Bazı odalar 6 kişi kalıyor bazı odalar 4 kişi kalıyor. Haksızlık oluyor gibi. Odalar küçük olduğu için sıkışıklık yaratıyor. Temizlik açısından da sorun oluyor. Sabah odalara çıktığımızda yoğun bir koku oluyor".*

Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın beşinci alt probleminde öğretmenlerin yatılı nöbeti ilgilendiren durumlar hakkındaki görüşleri verilmiştir. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Yatılı Nöbeti İlgilendiren Durumlar Hakkındaki Görüşleri

Tema	Kodlar	Alt Kodlar				
2. öğretmenlerin yatılı nöbeti ilgilendiren durumlar hakkındaki görüşleri	a) belletici öğretmenin tanımı	Olumlu	Görüş sayısı	Olumsuz	Görüş sayısı	
		öğrencinin herşeyi	9	güvenlik görevlisi	5	
		ders dışı ihtiyaçları karşılayan kişi	8	hemşire	3	
		ders çalıştıran	7	bekçi	1	
		yemeden içmeden sorumlu kişi	4	refakatçi	1	
		anne	4			
		kardeş	1			
		baba	1			
		b) Pansiyon güvenliği	güvenli	4	güvenli değil	13
		c) Pansiyon yemekleri	lezzetli	14	tek tip	6
	çeşitli		11			
	d) Pansiyon karşılaşılan sağlık sorunları	ciddi bir sağlık sorunuyla karşılaşmamak		13	ciddi bir sağlık sorunuyla karşılaşmak	4
					ambulansı meşgul etmek	12
					ilk müdahaleyi yapmak zorunda olmak	7
	e) Nöbet tutmadan önceki gün hissedilenler	rahat	5	stresli	8	
		mutlu	2	gergin	6	
	f) Nöbet tuttuktan sonraki gün hissedilenler	rahatlamış	2	yorgun	14	
		enerjik	1	uykusuz	7	
				ders verimi düşük	4	
	g) Öğretmenlerin yatılı nöbet karşılığında alınan ücret	yeterli	3	yetersiz	14	

Tablo 6'da görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin yatılı nöbeti ilgilen-diren durumlar temasına ilişkin yedi ana kod ve bu kodlara bağlı olumlu ve olumsuz görüş içeren alt kodlar ortaya çıkmıştır. Bu ana kodlar a) belletici öğretmenin tanımı, b) pansiyon güvenliği, c) pansiyon yemekleri, d) pansiyon karşılaşılan sağlık sorunları, e) nöbet tutmadan önceki gün hissedilenler, f) nöbet tuttuktan sonraki gün hissedilenler ve g) öğretmenlerin yatılı nöbet karşılığında alınan ücrettir. "a) *belletici öğretmenin tanımı*" temasına ilişkin olumlu görüşler "öğrencinin herşeyi (9), ders dışı ihtiyaçları karşılayan kişi (8), ders çalıştıran (7), yemeden içmeden sorumlu kişi (4), anne (4), kardeş (1), baba (1)" ve olumsuz görüşler "güvenlik görevlisi (5), hemşire (3), bekçi (1), refakatçi (1)". "b) *Pansiyon güvenliği*" temasına ilişkin olumlu görüş "Güvenli (4)" ve olumsuz görüş "güvenli değil (13)". "c) *Pansiyon yemekleri*" temasına ilişkin olumlu görüş "Lezzetli (14), çeşitli (11) ve olumsuz görüşler "tek tip (6)". "d) *Pansiyon karşılaşılan sağlık sorunları*" temasına ilişkin olumlu görüş "ciddi bir sağlık sorunuyla karşılaşmamak (13)" ve olumsuz görüşler "ciddi bir sağlık sorunuyla karşılaşmak (4), ambulansı meşgul etmek (12), ilk müdahaleyi yapmak zorunda olmak (7)". "e) *Nöbet tutmadan önceki gün hissedilenler*" temasına ilişkin olumlu görüş "rahat (5), mutlu (2)" ve olumsuz görüşler "stresli (8), gergin (6)". "f) *Nöbet tuttuktan sonraki gün hissedilenler*" temasına ilişkin olumlu görüş "rahatlamış (2), enerjik (1)" ve olumsuz görüşler "yorgun (14), uykusuz (7)", ders verimi düşük (4)". "g) *Öğretmenlerin yatılı nöbet karşılığında alınan ücret*" temasına ilişkin olumlu görüş "yeterli (3)", ve olumsuz görüş "yetersiz (14)". Bu kodlara ait öğretmen görüşlerinden direkt alıntılar aşağıda verilmiştir.

a) Belletici öğretmenin tanımı koduna yönelik görüşler.

Belletici öğretmenin tanımı koduna yönelik olumlu görüşler: G14: "... öğrencilerin anası olmak, babası olmak, arkadaşı olmak, kardeşi olmak, derdine derman olmak. Öğrencinin her şeyi olmak".

Belletici öğretmenin tanımı koduna yönelik olumsuz görüşler: G3: "Öğrencileri daha çok kontrol etmeye çalışan, etüt saatlerinin düzenli olmasını sağlayan, yemeklerini düzgün almalarını ve yemelerini sağlayan, bir problemleri olduğunda sağlık veya herhangi başka bir problemi olduğunda onlarla ilgilenen, destek olmaya çalışan gece yatarken yanlarında olan bir tür refakatçi diyebiliriz".

b) Pansiyon güvenliği koduna yönelik görüşler

Pansiyon güvenliği koduna yönelik olumlu görüşler: G17: "... personel yok ama güvenli buluyorum. Zaten şehir merkezi ve erkek yurdu kimse cesaret edemez".

Pansiyon güvenliği koduna yönelik olumsuz görüşler: G4: "...güvenli bulmuyorum. Bunun için akşam 5'e kadar kalan bir personel var ama o saatte öğrenci yok. Aslında tam tersi gece olmalı. Bir de erkek olmalı. Gece kapıya

dayanan oldu. O durumda polis çağırdık. O durumda hiç kişiyle muhatap olmadık. Onun normal bir ruh halinde olmadığını düşündüğümüz için. Aslında polis geldiğinde kişiyi yakaladı diyelim bize şikayetçi olup olmadığını soruyor. Eğer şikayetçi olursak haydi karakola ifade vermeye gidiyoruz. Peki bunun bir faydası olacak mı diye sordüğümüzde hayır ifade alıp bırakıyoruz diyorlar. Biz de sonra bize kafayı takar diye şikayetçi olamıyoruz. Aslında ben öğretmen olarak neden böyle bir duruma giriyorum. Kapıda bir güvenlik olsa en azından belletici öğretmenler muhatap olmaz”.

c) Pansiyon yemekleri koduna yönelik görüşler

Pansiyon yemekleri koduna yönelik olumlu görüşler: G16: “... yemekler fena değil iyi. Oldukça çeşitli pişiyor. Bazen öğrencinin hoşuna gitmeyen sebze ve bakliyatlarda çıkıyor. Gelişimleri için hepsinden yemeleri gerekiyor. Bence evlerinde bulabileceklerinden daha iyi yemekler yiyorlar. Çünkü bu konuda devletten ciddi bir ödenek ayrılıyor”.

Pansiyon yemekleri koduna yönelik olumsuz görüşler: G2: “...kesinlikle lezzetli ve sağlıklı bulmuyorum. Yemekler genelde hep aynı tip karbonhidrat ağırlıklı çıkıyor. Gelişim çağındaki çocukların ihtiyaçlarına uygun olduğunu sanmıyorum”.

d) Pansiyon karşılaşılan sağlık sorunları koduna yönelik görüşler

Pansiyon karşılaşılan sağlık sorunları koduna yönelik olumlu görüşler: G2: “Aslında ciddi bir sağlık problemiyle karşılaşmadım çok şükür. Ama başka bir nöbet esnasında bir öğrenci yanlış bir ilaç içmiş ve midesini yıkamak zorunda kalmışlar. Bunun için öğrencilerden ellerinde olan ilaçları tek tek toplamak zorunda kaldım”.

Pansiyon karşılaşılan sağlık sorunları koduna yönelik olumsuz görüşler: G1: “... bir kere bir öğrenci gülerken ağzındaki cisim boğazına kaçtı. Ben de hemen ilk yardım yaparak helmet manevrası uygulayarak öğrenciyi kurtardım. Fakat sağlık kökenli olmasam cesaret edemezdim. Bence kesinlikle nöbetçi bir sağlık personelinin de bulunması gerekiyor”.

e) Nöbet tutmadan önceki gün hissedilenler koduna yönelik görüşler

Nöbet tutmadan önceki gün hissedilenler koduna yönelik olumlu görüşler: G5: “... Ben nöbet tutmayı çok seviyorum. Öğrencilerimi çok seviyorum. Öğrencilerim benim için çok kıymetli. O yüzden severek güldüyorum. Yaşıma yakın çocuklarımla muhabbet etmek hoşuma gidiyor. Beraber eğleniyoruz. Bazen nöbetim olduğu için planımı değiştiriyorum. Ama çok da sorun değil. Ben öğrencilerimle birlikte olmaktan onların hayatına dokunmaktan çok mutluyum. Ama öğrencilerim de çok kaliteli. Belk başka okul olsa bu kadar

sevmedim. Bir de orada çocukların ailesi oluyorsun bizden başka kimseleri yok onun için de çok seviyorum nöbet tutmayı”.

Nöbet tutmadan önceki gün hissedilenler koduna yönelik olumsuz görüşler: G2: “... Kendimi çok gergin hissediyorum. 3 yaşında bir kızım var. Gece boyu aklımda oluyor. 60 km mesafeden geldiğim için nöbet esnasında onu görme imkânım da yok. Ertesi gün de dersim olduğu için kızımı neredeyse iki gün görmüyorum. Çok özliyorum”.

f) Nöbet tuttuktan sonraki gün hissedilenler koduna yönelik görüşler

Nöbet tuttuktan sonraki gün hissedilenler koduna yönelik olumlu görüşler: G11” ...: *Sonraki gün yine dinç oluyorum, dersime giriyorum görevimi yapıyorum. Ama eve geldiğimde 6’da bile uyuduğum oluyor. Dayanıklı bir yapım olduğu için gündüz etkilenmiyorum. Yorgunluğum o zaman çıkıyor”.*

Nöbet tuttuktan sonraki gün hissedilenler koduna yönelik olumsuz görüşler: G3: “... Çok yorgun hissediyorum çünkü pansiyonda uyuyamıyorum. Yani sese karşı da hassasım. Sabah çocuklar kahvaltıya kalkınca sandalyeleri çekiyorlar ondan bile rahatsız oluyorum. Ya da benden üstte uyuyorlar ama kapıseslerinden rahatsız oluyorum. Uyuyamayıp okula geldiğim için daha stresli daha mutsuz bir şey yapmak istemeyen bir insan haline geliyorum. 3-4 gün üstüste nöbet tuttuğum zamanlar oldu benim 10 gün kötü hissetmemе sebep oluyordu. Öğretmenliğimi de olumsuz etkiliyor”.

g) Öğretmenlerin yatılı nöbet karşılığında alınan ücret koduna yönelik görüşler

Öğretmenlerin yatılı nöbet karşılığında alınan ücret koduna yönelik olumlu görüşler: “...G16: ...günüümüz şartlarında iyi güzel yani. Çok daha iyisi yapılabilsе devletimiz zaten yapacaktır”.

Öğretmenlerin yatılı nöbet karşılığında alınan ücret koduna yönelik olumsuz görüşler: “...G5: *Orada çocukların her şeyi oluyoruz, binada hem öğretmen hem hemşire hem güvenlik görevlisi oluyoruz. Bunları düşününce yeterli değil. Ama çok da düşük diyemeyeceğim. G11: Miktar olarak yeterli gibi geliyor ama sorumluluk olarak bakınca az. Çünkü aldığımız sorumluluklar o kadar çok ki mesleğimizden dahi olabileceğimiz sıkıntılar yaşayabiliriz. Böyle bakınca alınan para göze görülüyor. Bir de haftasonu daha çok duruyoruz orada bence haftasonunun ücreti daha fazla olmalı. Haftasonu nöbeti yüzünden nöbet tutmak istemeyen arkadaşlarım var”.*

Altıncı alt probleme ilişkin bulgular

Araştırmanın altıncı alt probleminde öğretmenlerin lise pansiyonlarıyla ilgili yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri verilmiştir. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7. Öğretmenlerin Lise Pansiyonlarıyla İlgili Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Tema	Kodlar	Alt kodlar	Görüş sayısı
3. Öğretmenlerin lise pansiyonlarıyla ilgili yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri	a) Fiziki şartlara yönelik çözüm önerileri	tüm pansiyonlarda bir standart olsun	5
		sosyal etkinlikler artırılsın	3
		hobi ve spor odaları kurulsun	2
		kapalı spor salonu yapılsın	2
		pansiyonda kantin olsun	1
	b) Personele yönelik öneriler çözüm önerileri	sağlık personeli olsun	13
		güvenlik görevlisi olsun	12
		aşçı üniversite mezunu olsun	3
		psikolojik danışman olsun	2
		diyetsiyen olmalı	1
		pansiyonda görevli taksici olsun	1
		gıda mühendisi olsun	1
	c) Nöbet tutacak kişi hakkında çözüm önerileri	nöbeti öğretmen tutmasın	8
		Kredi Yurtlar Kurumu gibi olsun	7
		nöbeti öğretmen tutsun	6
		tüm pansiyonlar bir çatı altında toplansın	4
		gönüllülük esasına göre olmalı	2
		ücretli öğretmende nöbet tutsun	1
	d) Ücrete yönelik çözüm önerileri	ücretler artırılsın	14
		haftasonu nöbet ücreti daha fazla olsun	2
pansiyonlar şartlarına göre derecelendirilsin		1	
e) Öğrenciye yönelik çözüm önerileri	öğrenciler yurda seçilirken komisyon kurulsun	1	
	öğrencilere servis ayarlanmalı	1	

Tablo 7’de görüldüğü gibi “öğretmenlerin lise pansiyonlarıyla ilgili yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri” temasına ilişkin beş ana kod ve bu kodlara bağlı olumlu ve olumsuz görüş içeren alt kodlar ortaya çıkmıştır. Bu ana kodlar; fiziki şartlara yönelik, personele yönelik öneriler, nöbet tutacak kişi hakkında öneriler, ücrete yönelik öneriler, öğrenciye yönelik önerilerdir. “a) Fiziki şartlara yönelik çözüm önerileri” temasına ilişkin görüşler; “tüm pansiyonlarda bir standart olsun (5), sosyal etkinlikler artırıl-sın (3), hobi ve spor odaları kurulsun (2), kapalı spor salonu yapılsın (2), pansiyonda kantin olsun (1)”. “b) Personele yönelik çözüm önerileri” temasına ilişkin görüşler; “sağlık personeli olsun (13), güvenlik görevlisi olsun (12), aşçı üniversite mezunu olsun (3), psikolojik danışman olsun (2), diyetisyen olmalı (1), pansiyonda görevli taksici olsun (1), gıda mühendisi olsun (1)”. “c) Nöbet tutacak kişi hakkında çözüm önerileri” temasına ilişkin görüşler; “nöbeti öğretmen tutmasın (8), Kredi Yurtlar Kurumu gibi olsun (7), nöbeti öğretmen tutsun (6), tüm pansiyonlar bir çatı altında toplansın (4), gönüllülük esasına göre olmalı (2), ücretli öğretmende nöbet tutsun (1)”dir. “d) Ücrete yönelik çö-züm önerileri” temasına ilişkin görüşler; “ücretler artırılsın (14), haftasonu nöbet ücreti daha fazla olsun (2), pansiyonlar şartlarına göre derecelendirilsin (1)”. “e) Öğrenciye yönelik çözüm önerileri” temasına ilişkin görüşler; “öğrenciler yurda seçilirken komis-yon kurulsun (1), öğrencilere servis ayarlanmalı (1)”dir. Bu kodlara ait öğretmen gö-rüşlerinden direkt alıntılar aşağıda verilmiştir.

a) Fiziki şartlara yönelik çözüm önerileri koduna ait görüşler: G8:”...

Bence pansiyonlar hizmet bölgesi gibi derecelendirilip ona göre ücret verilmeli ya da tüm pansiyonlar eşit şartlara sahip olmalı”. G12: “...Bence binalar ya-pılırken eksik olan bir nokta var. Özellikle yurdu olan okullarda mutlaka kapalı spor salonu olmalı. Ayrıca diğer kültürel faaliyetlerinde yapılabileceği, haftalık sinema gösterimini, tiyatro etkinlikleri düzenlenecek bir imkanın sağlanması ge-reküyor. Yeni bir binada olmama rağmen bu eksiklik hala var. Kafesli bir alan var özellikle kışın yoğun olduğu bir coğrafya da açık alanları kullanmak sıkıntı oluyor. Bence çocukların sürekli ders çalışması hem kişilikleri açısından hem fiziksel açıdan çocukların eksik kalmasına sebep oluyor.,skolyoz, kifoz gibi sağlık problemlerinin çıkmasına neden oluyor. Öğrencilerimizde görüyoruz çok ders çalıştıkları ya da cep telefonuyla çok vakit geçirdiği için. Sanal ortamdan ziya-de derdini paylaşabileceği gerçek bir arkadaş ortamı bulamıyor. Bu yüzyılda her okulun kapalı spor salonu olmalı diye düşünüyorum. Ben Fen lisesinde bir beden eğitimi öğretmeniyim. Fen lisesindeki zihniyet şu. Çocuklar ders çalışa-cak. Evet ama çocuklar spor da yapacak. Asıl önemli olan olumsuz enerjilerini atacak imkanlar sağlamak. Kapalı bir alanda spor yaptırmak istesem en az 3km yürüyorlar. Dönmek için yine aynı. Kışın soğuk da zor oluyor”.

b) Personele yönelik çözüm önerileri koduna ait görüşler: G14:”

... Türkiye’de büyük oranda işsizlik var. İstihdam için büyük bir fırsat. İŞ-KUR’dan iş yapmayan kişileri atamak yerine mesleğini almış kişileri atasalar

daha iyi olur. Kadrolu sağlık memuru, hemşire, güvenlik memuru alabilirler. Pansiyon için gıda mühendisi, aşçı atayabilir. En azından bizim yükümüz azalır. Kendimizi daha güvende hissederiz”.

c) Nöbet tutacak kişi hakkında çözüm önerileri koduna ait görüşler:

G11:”... Pansiyonlar bir çatı altında toplanıp üniversite pansiyonları gibi bahçesi olan, hemşiresi, güvenlik görevlisi, spor alanları olan odalarda sıkışıklığın olmadığı pansiyonlar haline getirilmeli. Eğer sırf bunun için yetiştirilmiş elemanlar olursa nöbetin ertesi günü onlara tatil olur. Bizlere olamıyor çünkü eğitimde iş devamı söz konusu. Bugün bu dersi yapmayacağım diyemiyorsun. Ama nöbet tutan diğer meslek grupları nöbetten sonraki gün çalışmıyorlar”.

d) Ücrete yönelik çözüm önerileri koduna ait görüşler:

G13:”... Özellikle haftaiçiyle haftasonu aynı olmasın. Azıcık da olsa bir fark oldun ki haftasonu olduğunu bilelim. Sabah 8’den ertesi gün 8’e kadar gidiyorsun. Orada kalmak zorundasın. Haftaiçi de aynı saat dilimlerinden sorumluyuz ama okula geliyoruz yurda bağlanmıyoruz. Ama haftasonu tamamen oradasın.haftasonu kursa gelen öğretmenin ek dersi haftaiçinden 2 kat fazlaysa neden nöbette de aynısı olmasın. nöbetimizde ciddi sıkıntılar yaşayabiliyoruz, haftasonu özellikle çarşı izninde çok sorun yaşayabiliyoruz. Onun için kesinlikle farklı olmalı”.

e) Öğrenciye yönelik çözüm önerileri koduna ait görüşler:

G4:” ... Bir de bence pansiyonlara öğrenci seçilirken daha en başta öğrenci komisyonu bu çocuk pansiyonda kalmaya uygun mu diye sormalı. Bazen çocuğun psikolojik bir hastalığı oluyor, ya da kronik bir rahatsızlığı oluyor. Biz nöbet esnasında böyle öğrencilerle zorlanıyoruz. Bazen köyden ve evinden kaçmak için gelen öğrenciler oluyor. Ve biz bu kadar yoğunluğun içinde bir de bunlarla uğraşmak zorunda kalıyoruz. Çocuk geç kalsa endişeleniyoruz. Her başvururan alınıyor herhangi bir sorunu var mı, toplu yaşama uyum sağlayabilir mi, bulaşıcı bir hastalığı var mı bu açılardan bakılmalı. Zaten bizi en çok yoran bu öğrenciler oluyor. Evci çıkarken adresini yalan söylüyor, çarşı izninde aşırı makyaj yapıyor, kurallara uymuyor. Ve bu öğrenciler pansiyondan atılmıyor”.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırma sonuçları genel olarak ele alındığında araştırmanın yapıldığı Fen Lisesi, Sağlık Meslek Lisesi ve İmam Hatip Lisesinin pansiyonlarında 1. katta demir parmaklık, güvenlik kamerası, yangın teçhizatı, yangın merdiveni olduğu, yapılan incelemelerde depreme dayanıklı olduğu ve ısınma sorunu olmadığı görülmektedir. Kız Meslek Lisesinin pansiyonunda 1. katta demir parmaklığın, güvenlik kamerasının ve yangın merdiveninin olmadığı, sadece yangın teçhizatı olduğu, yapılan incelemelerde depreme dayanıklı olmadığı ve ısınma sorunu olduğu görülmektedir. Yine Anadolu Lisesinin pansiyonunda 1. katta demir parmaklığın olmadığı, güvenlik kamerası ve yangın teçhizatı olduğu, yangın merdiveninin yarıya kadar olduğu, yapılan inceleme-

lerde depreme dayanıklı olmadığı ve ısınma sorunu olduğu görülmektedir. Depreme dayanıklı olmayan, yangın merdiveni konusunda eksiklikleri olan pansiyonlar orada barınan öğrenciler ve yatılı nöbet tutan belleticiler için ciddi güvenlik açığı ortaya çıkarmaktadır. Yapılan çalışma incelendiğinde benzer sonuçlar gösteren çalışmalara rastlamak mümkündür. Çokamay, Çavdar ve Çok'un (2014) YİBO'da öğrenim gören öğrencilerin gelişim gereksinimleri ve yaşam koşullarını öğretmen görüşlerine göre belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada okullarda büyük güvenlik açığı olduğu sonuçlarına varılmıştır. Dağlı ve Gündüz (2008) YİBO'larda görev yapan yönetici ve öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerini inceledikleri çalışmalarında pansiyon yöneticilerinin pansiyon binasının güvenliği ve fiziki ve donanımsal özellikleri konusunda sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Bu araştırmada görüşme yapılan bekar kadın öğretmenlerden 6'sı yatılı pansiyon nöbetini gönüllü tutuyorken 1 tanesi resen tutmaktadır. Evli kadın öğretmenlerin hiç biri gönüllü olarak yatılı nöbet tutmamakta 4'ü de resen görevlendirilmiştir. Araştırmaya katılan 6 erkek öğretmenden 1'i bekar 5'i evlidir. Tamamı pansiyon nöbetini gönüllü tutmaktadırlar. Yatılı nöbet tutmada en çok küçük çocuğu olan evli kadın öğretmenlerin zorlandıkları görülmektedir. Benzer sonuçlara Sarıduman ve Kılıçoğlu'nun (2018) yatılı ortaöğretim okullarının yöneticilerinin, pansiyonlarda yaşanan sorunlara ve bu sorunların öğrencilere yansımalarını ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapmış oldukları araştırma sonucunda da rastlanmaktadır. Bu araştırmada okul müdürleri okullarda karşılaştığı sorunların başında belletici öğretmenlerin nöbet tutmaya karşı istekli olup olmamaları hususu geldiğini belirtmişlerdir. Ayrıca yine bu araştırmada görüşme yapılan öğretmenlerden 11'i pansiyon belletici öğretmenliği hakkında hizmet içi kursa katılmışken 6'sı bu konuda herhangi bir eğitim almadıklarını dile getirmişlerdir.

Öğretmenlerle yapılan bireysel görüşmeler sonucunda öğretmenler genel olarak yemekhane, banyo ve tuvaletin yeterli olduğundan, öğrenciler için yeterince spor ve hobi alanlarının olmadığından, belletici öğretmen odasının bazı pansiyonlarda konforluken bazı pansiyonlarda konforsuz olduğundan, yine öğrenci odasının sahip olduğu donanım ve öğrenci sayısının da pansiyonlar arasında farklılık gösterdiğinden bahsetmişlerdir. Çavdar ve Çok'un (2014) YİBO'da öğrenim gören öğrencilerin gelişim gereksinimleri ve yaşam koşullarını öğretmen görüşlerine göre belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada fiziksel koşulların yetersizliğinden kaynaklanan problemlerden dolayı öğrencilerin oyun gereksinimlerinin yeterince karşılanmadığı sonuçlarına varılmıştır. Kuzu ve Aşkın'ın (2011) Elazığ ilinde bulunan YİBO'lardaki olanakları, etüt saatleri ve boş zaman etkinliklerinde yaşanan sorunları belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmalarında da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Yine Amoge (2008), Ekejiuba (2015) ve Ubong (2007) üniversite öğrenci pansiyonlarıyla ilgili yaptıkları çalışmalarında pansiyonlardaki öğrenci sayısının çok fazla olduğunu, tuvalet ve banyo sayısının yetersiz kaldığını ve öğrencilerin ders çalışma ortamlarının uygun olmadığını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin belletici öğretmen tanımına ilişkin görüşlere bakıldığında öğretmenler kendilerini öğrencinin herşeyinden sorumlu birinci kişi olarak görmektedirler. Öğretmenler pansiyonları çoğunlukla güvensiz bulmakta, sağlık personeli görevi üstlenmekten ve ilkyardım yapmak zorunluluğundan rahatsız olduklarını, pansiyon yemeklerini çoğunlukla çeşitli ve lezzetli buluyorken bu durumun yine pansiyonlar arasında farklılıklar gösterdiğini belirtmişlerdir. Öğretmenler nöbet tutmadan önceki gün genel olarak stres ve gerginlik gibi olumsuz duygular içinde olduklarını, nöbetten sonraki gün ise yorgun ve uykusuz oldukları için iş performanslarının düştüğünü dile getirmişlerdir. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu almış oldukları sorumluluk karşısında nöbet ücretinin yetersiz olduğunu söylemişlerdir. Literatür incelendiğinde benzer sonuçlar gösteren çalışmalara rastlamak mümkündür. Doğan (2003) YİBO'larda çalışan öğretmenlerin örgütsel vatandaşlıkla ilgili görüşlerini alırken, Dağlı ve Gündüz'ün (2008) YİBO'larda görev yapan yönetici ve öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerini inceledikleri çalışmada öğretmenlerin ders ve nöbet görevlerini birlikte yürütmeleri nedeniyle nöbetlerde daha çok yoruldukları ve öğrencilerle yeterince ilgilenemediklerini düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenler lise pansiyonlarıyla ilgili yaşadıkları sorunlara yönelik çözüm önerilerinde bulunmuşlardır. Öğretmenler herhangi bir sağlık sorunu ile karşılaştıklarında ilk müdahaleyi yapabilecek bir sağlık personeline ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Buna ek olarak öğretmenler pansiyonlarda güvenlik görevlisi, psikolojik danışman, diyetisyen, görevli taksici ve gıda mühendisi olması gerektiği konusunda önerilerde bulunmuşlardır. Ayrıca pansiyon yemeklerinden görevli olan aşçının üniversite mezunu olması gerektiğine dair de öneri bulunmaktadır. Öğretmenlerden bir kısmı yatılı nöbetin öğretmen tarafından tutulmaması gerektiğine inanırken büyük bir kısmı pansiyonlara sağlanacak personel desteğiyle yatılı nöbetleri öğretmenlerin tutması gerektiğine inanmaktadır. Öğretmenler tüm pansiyonların Kredi Yurtlar Kurumu gibi bir çatı altında toplanıp, burada sadece pansiyondan sorumlu olacak personel görevlendirilerek hem öğretmenlerin yatılı nöbet tutmamasını hem de yeni bir iş istihdamı sağlanmasını önermişlerdir. Ayrıca belletici öğretmenliğin sadece gönüllülük esasına göre olması gerektiğini özellikle küçük çocuğu olan kadın öğretmenlerin nöbet tutmakta çok zorlandıklarını ve verimli olamadıklarını dile getirmişlerdir. Öğretmenlerin neredeyse tümü nöbet karşılığı alınan ücretin arttırılması gerektiğini ve hafta içi nöbetiyle haftasonu nöbeti ücretinin haftasonu lehinde değiştirilmesi gerektiğini önermişlerdir. Son olarak, öğretmenler pansiyonlara seçilen öğrencinin bir komisyon kurularak bazı kriterlerden geçmeleri gerektiğini ve öğrencilere pansiyondan okula ulaşımında servis ayarlanması gerektiğini önermişlerdir.

Coleman'ın (1968) belirttiği gibi eğitimde eşitlik kavramını anlamak için çocuğun toplumdaki yerine bakmak gerekir. Eğitime ulaşmada sıkıntılar yaşayan çocuklar için MEB tarafından yatılı pansiyonlar açılması çok önemli bir fırsattır. Eldeki çalışmanın sonuçlarından yola çıkarak okul türüne ve öğrenci cinsiyetine bakmaksızın barınılan pansiyonların fiziki ve sosyal olanaklar açısından eşit fırsatlara sahip olması gerektiği

önerilebilir. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin önerilerinden yola çıkarak her pansiyonda yirmi dört saat boyunca bulanacak bir güvenlik personeli, sağlık personeli, psikolojik danışman olabilmesi sağlanırsa yatılı belleticilik yapan öğretmenlerin işlerinin kolaylaşacağı düşünülmektedir. Araştırmanın giriş bölümünde de belirtilen 2023 Eğitim Vizyonu hedefleri bu araştırmanın sonuçlarına dayalı önerilerle benzerlik göstermektedir. MEB bu hedeflere ulaştığında ortaöğretim yatılı pansiyonlarına, bu pansiyonlarda yatılı nöbet tutan belletici öğretmenlere ve pansiyonlarda barınan öğrencilere dair sorunların büyük çoğunluğu ortadan kalkacaktır. Ayrıca öğretmenlerin bir kısmının yatılı belleticilik konusunda herhangi bir eğitim almadıkları görülmüştür. MEB tarafından belleticilik yapan tüm öğretmenlere bu konuda hizmet içi eğitim verilmelidir. Hatta bu eğitimin değişen koşullara uyum sağlayabilmek adına sık sık güncellenmesi ve aynı öğretmenin farklı zamanlarda yeniden bu eğitimi alması önerilebilir. Bu çalışma lise pansiyonlarında yatılı belleticilik yapan öğretmenlerle yapılmıştır. Benzer çalışmalar pansiyon idarecileri, pansiyonda barınan öğrencilerle ve bu öğrencilerin velileriyle yapılabilir.

Kaynakça

- ACAR ÇİFTÇİ, Y. ve AYDIN, H. (2014). "Türkiye’de Çokkültürlü Eğitimin Gerekliliği Üzerine Bir Çalışma", *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Aralık 2014, S.33, ss.197-218.
- AKSOY, N. (2008). "Multigrade Schooling in Turkey: An Overview", *International Journal of Educational Development*, S.2, Mart 2008, ss. 218–228.
- AMOGÉ, T. (2008). "A study of students’ hotel adequacy of support services in University of South East State of Nigeria". *Unpublished Thesis in University of Benin*. Retrieved from the author on 5th of September 2014.
- CASSIDY, W. ve JACKSON, M. (2005). "The Need for Equality in Education: An Intersectionality Examination of Labeling and Zero Tolerance Practices", *Simon Fraser University Mcgill Journal of Education*, S. 3, Kış 2005, ss. 435-456.
- COLEMAN, J. S. (1968). "Equality of Educational Opportunity", *Integrated Education*, S. 5, Yaz 2008, ss.19-28.
- ÇOLAK, M. (2007). "Yatılı Olan ve Yatılı Olmayan Öğrencilerin Vücut Kompozisyonlarının Değerlendirilmesi", *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.2, Cilt 9 2007, ss. 183-194.
- ÇOKAMAY, G., ÇAVDAR, D. ve ÇOK, F. (2014). "Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) Öğrencilerinin Gelişim Gereksinimleri ve Yaşam Koşulları: Öğretmen Görüşlerine Dayalı Bir İnceleme", *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, S.1, Mayıs 2014, ss. 19-42.
- DAĞLI, A. ve GÜNDÜZ, H. (2008). "Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeyleri (Diyarbakır İli Örneği)", *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, S.10, Haziran 2008, ss. 12-35.
- DİNÇER, M. (2003). "Eğitimin Toplumsal Değişme Sürecindeki Gücü", *Ege Eğitim Dergisi*, S.1, Nisan 2003, ss. 102-112.

Öğretmenlerin Lise Pansiyonlarına İlişkin Görüşleri: Problemler ve Çözüm Önerileri

- EKEJIUBA, P. (2015). "The Running of Hostels as Auxiliary Services in University of Benin: Implications for Academic Studies", **African Educational Research Journal**, S.3, 2015, ss. 51-54.
- KALKAN, B. (2014). "Eğitim Kupunu: Eğitimde Fırsat Eşitliği İçin Bir Öneri", **Liberal Düşünce**, S. 76, Güz 2014, ss. 63-100.
- KARASAR, N. (2006). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Nobel Yayınları, Ankara.
- KAZU, İ. Y. ve AŞKIN, Z. (2011). "Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Etüt Saatlerinde Ve Boş Zaman Etkinliklerinde Karşılaşılan Sorunlar (Elazığ İli Örneği)", **Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi**, S.3, Eylül 2011, ss. 39-46.
- NARTGÜN, Ş. S. ve DİLEKÇİ, Ü. (2016). "Eğitimi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri", **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, S. 4, Cilt 22 2016, ss. 537-564.
- SARIDUMAN, S. ve KILIÇOĞLU, G. (2018). Yatılı ortaöğretim okullarının pansiyonlarında yaşanan sorunlara ilişkin yöneticilerin görüşlerinin incelenmesi: Nitel bir araştırma, **Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi**, S.1, Nisan 2018, ss. 1045-1065.
- SÖNMEZ, V. (2012). Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı, Anı Yayıncılık, Ankara.
- TERZİ, L. (2011). Justice and Equality in Education a Capability Perspective on Disability and Special Educational Needs, Bloomsbury Publishing, London.
- THUROW, L.C. (1972). "Education and Economic Equality", **The Public Interest**, S. 28, Yaz.1972, ss. 28-66.
- TÜRKOĞLU, A. (1997). 99 Soruda Eğitim Bilimine Giriş, Memleket Gazetecilik ve Matbaacılık, Adana.
- UBONG, B. (2007). "Hostel Accommodation in Tertiary Educational Institutions in Nigeria: To be or not to be". Retrieved July, 28, 2009. [www.bassoyubing.com/Hostel of 20](http://www.bassoyubing.com/Hostel%20of%20)
- YETİM, A.A. ve GÖKTAŞ, Z., (2004), "Öğretmenin Mesleki ve Kişisel Nitelikleri", **Kastamonu Eğitim Dergisi**, S. 2, Ekim 2004, ss. 541-550.
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H., (2018), Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf>, "Millî Eğitim Temel Kanunu", Millî Eğitim Bakanlığı, 14 Haziran 1973.
- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/3.5.836950.pdf>, "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği", Millî Eğitim Bakanlığı, 10 Ekim 1983.
- <http://www.resmigazete.gov.tr>, "Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği", Millî Eğitim Bakanlığı, 7 Eylül 2013.
- <https://ogm.meb.gov.tr>, Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği, Millî Eğitim Bakanlığı, 25 Kasım 2016.
- <http://siteresources.worldbank.org/>, "Türkiye'de Temel Eğitimde Kalite ve Eşitliğin Geliştirilmesi Zorlukları ve Seçenekler", Dünya Bankası İnsani Kalkınma Departmanı Avrupa ve Orta Asya Bölgesi, 30 Haziran 2011.
- https://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa_2018.pdf, "Türkiye Cumhuriyeti Anayasası", Türkiye Büyük Millet Meclisi, 7 Kasım 1982.
- <http://2023vizyonu.meb.gov.tr>, "2023 Eğitim Vizyonu", Millî Eğitim Bakanlığı, Ekim 2018.